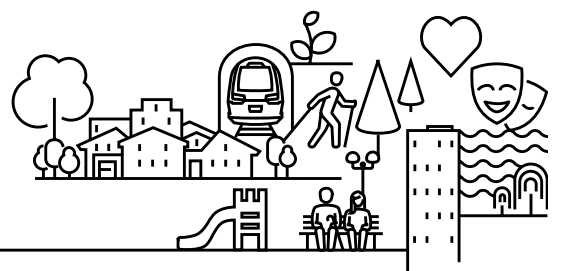

Nordre Follo
kommune

Innhold

1 OM ÅRSPLANEN OG KOMMUNENS MÅL FOR BARNEHAGENE	2
2 KOMMUNENS STYRINGSDOKUMENTER	3
3. OM BARNEHAGEN – SATSINGSOMRÅDER OG AKTIVITETER DETTE ÅRET	4
3.1 BAKGRUNN FOR VALG AV SATSINGSOMRÅDER.....	5
3.2 SATSINGSOMRÅDENE.....	6
3.3 KOMPETANSEUTVIKLING.....	9
4 BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD	9
4.1 OMSORG	9
4.2 LEK	10
4.3 DANNING.....	10
4.4 LÆRING	11
4.5 VENNSKAP OG FELLESSKAP.....	11
4.6 KOMMUNIKASJON OG SPRÅK.....	12
4.7 BARNEHAGENS FAGOMRÅDER	12
4.8 BARNEHAGENS FASTE TEMA	13
5 BARNES MEDVIRKNING	14
6 BARNEHAGENS ARBEIDSMÅTER	14
6.1 PROGRESJON	15
6.2 DIGITAL PRAKSIS.....	15
6.3 KVALITETSKJENNETEGN	16
7 OVERGANGER.....	16
7.1 NÅR BARNET BEGYNNER I BARNEHAGEN	16
7.2 OVERGANGER INTERNT I BARNEHAGEN.....	17
7.3 OVERGANGER MELLOM BARNEHAGE OG SKOLE	17
8 PLANLEGGING, VURDERING OG DOKUMENTASJON	18
9. AKTIVITETER / ÅRSHJUL.....	20
10. PLAN FOR VURDERING.....	21
11. KILDER OG REFERANSER	FEIL! BOKMERKE ER IKKE DEFINERT.

1 Om årsplanen og kommunens mål for barnehagene

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, samt fremme læring og danning. Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barnets beste skal alltid være et overordnet mål.

Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet, er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen.

Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse. ([Rammeplanen 2017, side 7](#))

Årsplanen viser hvordan barnehagen arbeider for å omsette både rammeplanen og kommunens planer til pedagogisk praksis. Planen er et arbeidsredskap for alle ansatte i barnehagen. Den inneholder felles satsingsområder for alle kommunale barnehager og den enkelte barnehages visjon, mål og tiltak.

Del av kommunens styringssystem

Barnehagens årsplan er en del av Nordre Follo kommunes styringssystem, sammen med kommuneplanen og årlige økonomi- og handlingsplaner. Årsplanen skal sikre sammenheng mellom kommunens overordnede mål og de mål, tiltak og aktiviteter barnehagen prioriterer. I tillegg skal planen gi informasjon til foreldre/brukere av barnehagen.

Visjon og verdier

Kommunens visjon er Nær og nyskapende. Våre verdier er Ansvar, omsorg og respekt.

Både visjonen og verdiene skal prege oss som enkeltmennesker, kollegaer, tjenesteytere og samarbeidspartnere. Sammen med innbyggere, frivillige og næringsliv skal barnehagene bidra til å skape en trygg og god oppvekst for barn i Nordre Follo kommune.

Fastsatt av SU: 12.09.2024 ved Camilla Solli Bråten og Camilla Onstad

Barnehagens styrer: 12.09.2024 ved Camilla Bløndal

Årsplanen sendes ut på e-post.

Den ligger også på [barnehagens nettside](#)

2 Kommunens styringsdokumenter

Trygg oppvekst er ett av fire satsingsområder i kommuneplan for Nordre Follo. Disse blir blant annet fulgt opp med fem innsatsområder i økonomi- og handlingsplan for perioden 2023-2026:

Vi skal bidra til at alle foreldre er trygge og gode ressurser for sine og andres barn.

Foreldre som ressurs

I alt vi gjør skal vi arbeide for at foreldre inviteres med, inkluderes og gir tilbakemeldinger om tjenester og samarbeid, og bidrar som den ressursen de er for egne og andres barn.

Vi skal sørge for at alle hører til i et inkluderende fellesskap.

Inkluderende fellesskap

I alt vi gjør skal vi jobbe for at barn, unge og foreldre er inkludert og opplever tilhørighet.

Vi skal se barnet - hele barnet og familien.

Se meg – hele meg

I alt vi gjør og i alle relasjoner, skal vi jobbe verdibasert, ta ansvar, gi omsorg og ha respekt for barn og unge. Vi skal være bevisste egne og andres grenser og hvordan barn, unge og foreldre er i stand til å mestre livene sine, egen psykisk og fysisk helse og hva vi kan bidra med for den enkelte.

Vi skal legge til rette for nysgjerrighet og lærelyst, slik at barn og elever får realisert sitt potensial for utvikling og læring.

Lærelyst

I alt vi gjør skal vi ha troen på at alle barn og unge kan lære, og vi stimulerer til nysgjerrighet, utvikling og læring.

Vi skal sørge for at barn og familier som har behov for støtte, får det med riktig innsats tidsnok.

Riktig innsats tidsnok

I alt vi gjør ser vi hele mennesket og vi involvere den det gjelder. Vi tar ansvar ved å bidra til koordinering for å skape helhet og sammenheng for den enkelte og familien.

Les mer på kommunens nettside

- [Kommuneplan for Nordre Follo kommune 2019-2030](#)
- [Økonomi og handlingsplan 2023-2026](#)

3. Om barnehagen – satsningsområder og aktiviteter dette året

BJØRKEKROKEN BARNEHAGE

EN GOD BARNDOM VARER LIVET UT

Bjørkekroken barnehage har en visjon om å bidra til en god barndom som varer livet ut. Personalet vil at barndommen skal fylles med lek, trygghet, omsorg, læring, undring og nysgjerrighet. Personalet skal gi barna en barnehagehverdag der de får lære, erfare, bidra, samarbeide og tilegner seg ferdigheter som vil gi dem verktøyene de trenger inn i skolen og i livet. De første leveårene er de viktigste, og sammen skal vi jobbe for å skape gode oppvekstvilkår for barna i Bjørkekroken barnehage.

Barnehagen har over flere år jobbet med lekemiljøet inne, og har det siste året fokusert på uteområdet. Personalet har jobbet med hvordan vi kan skape et inkluderende fellesskap i leken og i lekemiljøet på utelekeplassen vår. Personalmøter, refleksjonslunsjer og plandager har blitt brukt til dette arbeidet, og arbeidet fortsetter kommende barnehageår. Barnehagens satsningsområde er:

Hvordan skaper vi et inkluderende fellesskap i uteleken og i utemiljøet i barnehagen?

3.1 Bakgrunn for valg av satsingsområder

Personalet har som skrevet over jobbet med satsningsområdet «*hvordan skaper vi et inkluderende fellesskap i uteleken og i utemiljøet i barnehagen*» siden høsten 2023 og er godt i gang med arbeidet. Utgangspunktet for satsningsområdet var at personalet opplevde at det var flere barn som lekte alene ute, og barn som uttrykte at de opplevde uteområdet som uoversiktlig. Barna fortalte at «Jeg finner ikke vennene mine» og «jeg vet ikke hva jeg skal leke», og dette ble grunnlaget for fokuset på utemiljøet og leken der.

Personalet brukte mye på å observere leken i utetiden forrige barnehageår, både for å se hva barna lekte, hva de lekte med, hvem de lekte med og hvor de oppholdt seg i uterommet. Vi oppdaget raskt at vi hadde mye ubrukt areal, at vi manglet en del leke materiell, at noen barn ikke visste helt hva de skulle leke og hvem de skulle leke med, og at vi manglet gode forutsetninger for å skape rollelek og samhandlingslek enkelte steder.

Observasjonsarbeidet var tidkrevende, og det var samtidig viktig at barna fikk være med å evaluere og fortelle oss hva de likte og ikke likte ved uteområdet. Særlig de store barna ga personalet mye god informasjon og det ble tydelig at vi blant annet trengte en aktivitetstavle med forslag til leker da barna syntes det kunne være vanskelig å komme i gang med lek. Denne ble laget på dugnaden og vi kunne se at barna brukte dem flittig både sammen med barn og med personalet.

På dugnaden 2024 fikk vi gjort mye med god hjelp av foreldre og startet da arbeidet med å utvikle flere lekesoner. Det ble snekret sammen et flott nytt utekjøkken for rollelek i sandkassen som per i dag brukes mye, lekehuset ble møblert med bord og stoler, småbarna fikk flere nye elementer for lek i sandkassen sin som en larve laget av bildekk og en giraff laget av en utskjæret plate. Det ble malt småkryp av stein er og vi fikk skaffet mer udefinert lekemateriell som planter, stubber og plastrør til inspirasjon til for eksempel konstruksjonslek. Vi oppdaget også under observasjonene våre at de minste barna viste en stor interesse for det som vokste på busker og i trær, og drivhus ble satt opp og barna fikk se planter og grønnsaker spire og gro.

Arbeidet med satsningsområdet er ikke ferdigstilt og mye gjenstår, og derfor ønsker personalet å videreføre satsningen og arbeidet for et mer inkluderende fellesskap gjennom god lek og inspirerende lekemiljøer på utelekeplassen også kommende barnehageår.

Hvordan skal vi jobbe med satsningsområdet 2024/2025:

- Observere lek og samhandling i uteleken slik at personalet fortløpende kan sette inn mindre tiltak som mer lekemateriell, etablere lekesoner og aktivitetsforslag på uteområdet.
- Tema voksenrollen. Hva er personalets oppgaver i utetiden? Hvordan bidra personalet i leken? Hvordan organiserer personalet dagen slik at de voksne får involvert seg i lek over lengre tid? Hvilke kvalitetskennetegn ønsker vi å se etter i personalet på utelekeplassen?

- Sette av tid på personalmøter, avdelingsmøter og refleksjonsarenaer til å snakke om satsningsområdet og hvordan vi kan jobbe for å nå målet om et inkluderende fellesskap i leken og miljøet ute.
- Evalueringsarbeid gjennom året til å se på voksenrolle, utvikling av lekemiljø, barnas medvirkningsmuligheter i utemiljøet og uteleken og hvordan vi setter pedagogiske aktiviteter i system også i utetiden.

3.2 Satsingsområdene

Satsningsområde 1: Inkluderende fellesskap i uteleken

Mål: Personalet skal skape en arena for fellesskap og samhold på utelekeplassen.

Delmål: Barna skal ha et trygt og godt uteområde, og de skal ha gode forutsetninger for god lek.

Kjennetegn:

- Barna har noen å leke med når de selv ønsker det.
- Barna har tilgang på lekesoner med gode forutsetninger for lek gjennom leke materiell.
- Personalet inviterer barn til fellesleker ute.
- Personalet er aktive i leken der barna er.
- Personalet tar initiativ til lek, er bevisst egen rolle og aktivt bidrar til at alle kommer inn i leken.
- Personalet legger til rette for smågrupper også ute.
- Personalet observerer barnas lek i uterommet og tilrettelegger, endrer og organiserer for å skape enda bedre forutsetninger for fellesskap og samhandlingslek.

Satsningsområde 2: Barnesamtaler i sonen Bøleråsen og Vevelstadåsen

Forankring:

Barnehageloven-loven Kapittel 8 Psykososialt barnehagemiljø Barns psykososiale oppvekstmiljø, handler om hvordan barna har det i livet sitt hjemme, i barnehagen og på fritiden. Psykisk helse er utgangspunkt for et godt liv og en god utvikling. Barnehagene i Nordre Follo kommune skal fremme et trygt og godt barnehagemiljø for alle barn, se lenke til plan <https://x07.ksx.no/system.php?item=404685&ok=2vz35gk8tp6rdx9>

Satsingsområde «se meg- hele meg» er et av flere fagplaner som er grunnlag for dette arbeidet

<https://x07.ksx.no/system.php?item=405091&ok=2vz35gk8tp6rdx9>

Hva betyr det å ha det trygt og godt?

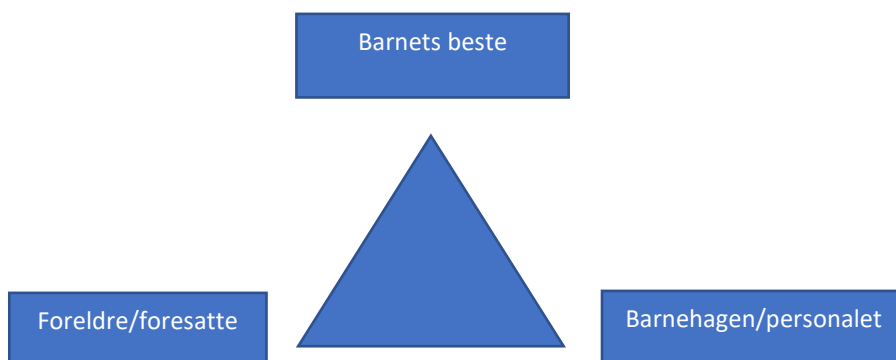
For barn handler det først og fremst at de har en god relasjon til personalet og til andre barn i barnehagen. At de opplever å bli lyttet til, får medvirke ut fra sine forutsetninger og opplever å ha noen å leke og være sammen med. Ingen barn skal gå alene, men være i meningsfulle relasjoner og aktiviteter gjennom dagen. For barnet er det avgjørende at foreldre og barnehagen samarbeider til barnets beste.

§ 42 (Aktivitetsplikt) Alle som arbeider i barnehagen, skal følge med på hvordan barna i barnehagen har det

Begrunnelse En god praksis handler om følge med og følge opp hvordan alle barn har det i sin hverdag. Ved å være til stede der barna er i lek og læringsaktivitet gis det barn den beste muligheten til å bli sett og lyttet til. Inndeling i små grupper og fokustid gir tilstedeværelse, nærhet og en bedre mulighet til å observere, delta og bygge gode og nære relasjoner. Ved å innføre barnesamtaler gir vi hvert barn en individuell mulighet til en samtale. En slik form og struktur gir en annen ro og et annet fokus til å ha alenetid om hva de tenker og ønsker å fortelle. Barn som ikke ytrer seg så mye får et rom å snakke i. Det vil gi en annen trygghet og refleksjon enn i en større gruppe med barn.

Foreldresamarbeid

- Innholdet i barnesamtalskjemaene skal gjøres kjent for foreldre.
- Barnesamtalen er en av flere elementer som danner grunnlag for foreldresamtalen.

Mål

Personalet oppfordrer barn til barnesamtaler, slik at de uttrykker egne ønsker, ideer og følelser.

Innhold

Barn forholder seg i mange sammenhenger til konkrete og erfaring viser at barn lettere kan snakke til en dukke eller bamse. Vi har valgt å bruke en bamse som vi kaller «se meg bamsen» i forbindelse med barnesamtaler som skal være på den enkelte avdeling. Barnet blir kjent med bamsen og kan hente den selv når de ønsker å ha en samtale. Barnesamtalen gjennomføres individuelt, eller i gruppe der dette er hensiktsmessig. Foreldrene er informert om samtalens innhold og form.

Kjennetegn barn

- Barnet er kjent med innhold og form på barnesamtalen
- Barnet er kjent med «se meg bamsen»
- Barnet er trygg nok til å be om samtaler med en i personalet
- Barnet ber om en samtale ved å hente bamsen
- Barnet og personalet som har samtalen sitter på et egnet rom.

Kjennetegn personalet

- Personalet har samtale med alle barn alene og i gruppe.
- Personalet gjennomfører barnesamtaler 2-3 ganger i året eller etter behov.
- Personalet gjennomfører samtaler med barnet i forkant av foreldresamtaler vår og høst.
- Personalet setter av tid og rom for samtaler og følger opp barnets innspill.
- Personalet bruker faste maler for samtalen.
- Personalet skriver ned samtalen i stikkord og bruker ikke PC under møtet.
- Personalet er oppriktig interessert i det barnet sier.
- Personalet prioriterer tid til barnesamtaler.
- Personalet ser verdien i de formelle og uformelle samtalene.

Maler: Barnesamtaler 1 år, Barnesamtaler 2-3 år, Barnesamtaler 3-5 år, Barnesamtaler skolestarter, Barnesamtaler gruppe, Visuell verktøykasse og Flytskjema.

3.3 Kompetanseutvikling

Bjørkekroken barnehagen følger kompetanseutviklingsplanen som kommunen utarbeidet. Det blir lagt vekt på kompetanseheving også i sonen Vevelstadåsen/Bøleråsen og innad i barnehagen på personalmøter, refleksjonslunsjer og plandager med ulike faglige temaer. I år vil vi ha fokus på barnesamtaler i sonen, og innad i barnehagen vil vi arbeide mye med uteleken og ASK (alternativ og supplerende kommunikasjon).

4 Barnehagens formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen.

I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. (Rammeplanen 2017, side 19)

4.1 Omsorg

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg

Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger. (Rammeplanen 2017, side 19)

Barnehagens tiltak:

- Personalet skal tilrettelegge for trygghet, trivsel og tilhørighet, og oppmuntre barn til å vise omsorg for hverandre.
- Personalet undersøker barnas opplevelse av barnehagedagen og fritiden gjennom observasjoner og systematiserte barne-samtaler.
- Personalet skal legge til rette for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre.

4.2 Lek

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre. (Rammeplanen 2017, side 20)

Barnehagens tiltak:

- Personalet skal være bevisst på egen rolle og deltakelse i barnas lek og delta i leken ute og inne. Personalet skal også veilede hvis det oppstår uheldige spillmønstre i leken.
- Personalet skal fremme og ta initiativ til å skape et inkluderende lekemiljø for alle.
- Personalet skal bruke rommene som tredje pedagog, og skape en felles lekekultur.

4.3 Danning

Barnehagen skal fremme danning

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur. I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforskning skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer. (Rammeplanen 2017, side 21)

Barnehagens tiltak:

- Personalet skal tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse.
- Personalet skal synliggjøre og fremheve mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforskning og læring.

4.4 Læring

Barnehagen skal fremme læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring. (Rammeplanen 2017, side 22)

Barnehagens tiltak:

- Personalet skal sørge for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser.
- Personalet skal sørge for å tilrettelegge for et lærende lekemiljø der barnas interesser og engasjement skal være grunnlaget for aktiviteter og lærings situasjoner.

4.5 Vennskap og fellesskap

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare og være betydningsfulle for fellesskapet og være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov. (Rammeplanen 2017, s. 22)

Barnehagens tiltak:

- Personalet skal støtte barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger.
- Personalet skal støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner.
- Personalet skal støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner.
- Personalet skal forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre.

Les mer på kommunens nettside

[Plan for å fremme trygt og godt barnehagemiljø](#)

4.6 Kommunikasjon og språk

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

(Rammeplanen 2017, side 23)

Barnehagens tiltak:

- Personalet skal støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner.
- Personalet skal sørge for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språket som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser.
- Personalet skal være bevisst sin rolle som språklig forbilde, og sørge for å jobbe systematisk med språkgrupper.
- Personalet har laget en egen plan for å innarbeide ASK (alternativ og supplerende kommunikasjon) og aktivt lære og bruke tegn sammen med barna i hverdagen.

Se også pkt. 5.3 Kvalitetskjennetegn.

4.7 Barnehagens fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold.

Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene kan oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag. Barnas interesse for fagområdene skal stimuleres, og barnehagen skal bidra til å etablere et lærende fellesskap som verdsetter ulike uttrykk og meninger. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforsking og skapende aktivitet. (Rammeplanen 2017, side 47)

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

Barnehagens tiltak:

- Personalet skal observere barnas lek på jakt etter inspirasjon til lekemiljø og temaarbeid.
- Personalet skal være nysgjerrige og undrende til det barna forteller og viser dem, og være voksne som tar innspill på alvor.
- Personalet innlemmer fagområdene i hverdagsaktiviteter, ukeplaner/månedspaner eller periodeplaner.
- Gir barna kunnskap om hva som er lov og ikke lov.

4.8 Barnehagens faste tema

De kommunale barnehagene har tre felles temaer, i tillegg til egne mål og satsingsområder.

Inkluderende fellesskap

Inkluderende fellesskap er et overordnet satsningsområde i barnehagene. Ifølge barnehageloven har barnehagen plikt til å arbeide for et leke- og læringsmiljø, der alle barn er inkludert i gruppefellesskapet. Ansatte har plikt til å følge med på hva som skjer i miljøet og skal aktivt gripe inn hvis de ser at barn opplever krenkelser fra andre barn eller andre ansatte.

- [Plan for å fremme trygt og godt barnehagemiljø](#)

Vold i nære relasjoner – barnehagens arbeid med kropp, seksualitet og grenser.

Dette er et ledd i arbeidet med innsatsområdet «Se meg - hele meg» og overordnet plan «Vold i nære relasjoner». Barn skal få kunnskap om tema kropp, seksualitet og grenser som gjør at de både tør og har et språk til å fortelle om vold og seksuelle overgrep så tidlig som mulig. Personalet skal være trygge omsorgspersoner og aktivt til stede for å fange opp barns signaler og uttrykk. Dette arbeidet skal sees i sammenheng med progresjonsplan for barnehagens arbeid med å forebygge vold og seksuelle overgrep.

Arbeidet er delt opp i fire underpunkter:

- Forebygge
- Avdekke
- Håndtere
- Ivareta

Trafikksikker barnehage

I samarbeid med Trygg trafikk og trygge lokalsamfunn har Nordre Follo som mål å bli en trafikksikker kommune. Barnehagene bidrar i dette arbeidet og samarbeider tett med foreldrene.

- [Trygg trafikk](#)

5 Barns medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for - og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. barnehageloven § 1 og § 3, Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. (Rammeplanen 2017, side 27)

Se også pkt. 5.3 Kvalitetskjenneretegn.

Barnehagens tiltak:

- Personalet skal observere barnas lek og få inspirasjon til å videreutvikle og skape gode lekemiljøer på barnas premisser.
- Personalet skal respektere barnas ønsker og meninger, og involvere barna både i planlegging, gjennomføring og evaluering av sin egen hverdag.

6 Barnehagens arbeidsmåter

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og dannelse og gi barn mulighet for medvirkning. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert. Arbeidsmåtene kan bidra til å skape engasjement, interesse og

motivasjon og gir mulighet for å tilføre nye erfaringer og opplevelser i barnehagen. (Rammeplanen 2017, side 43)

For barnehagens egne arbeidsmåter, se kap. 8.

6.1 Progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. (Rammeplanen 2017, side 44)

Barnehagens tiltak:

- Personalet skal planlegge og tilrettelegge for progresjon i barnehagens innhold for alle barn.
- Personalet skal introdusere nye perspektiver og tilrettelegge for nye opplevelser og erfaringer, samt observere og utvide det barna allerede er opptatt av.

6.2 Digital praksis

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Samtidig skal digitale verktøy brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier. (Rammeplanen 2017, side 44)

Barnehagens tiltak:

- Personalet skal legge til rette for at barn utforsker, leker, lærer og selv skaper noe gjennom digitale uttrykksformer.
- Personalet skal utforske kreativ og skapende bruk av digitale verktøy sammen med barna.

6.3 Kvalitetskjenntegn

Kvalitetskjenntegn er et refleksjonsverktøy som skal sikre at personalet jobber i tråd med rammeplan for barnehagen. Den enkelte barnehage bruker kjenntegn som er tilpasset sine satsingsområder. Nordre Follo kommune har laget kvalitetskjenntegn innenfor områdene nedenfor.

- [Barnehagens allmennpedagogiske arbeid](#)
- [Barnehagens arbeid med språkmiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med lekemiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med ledelse av barnegruppa](#)
- [Barnehagens arbeid med foreldresamarbeid](#)
- [Barnehagens arbeid med demokrati og medvirkning](#)
- [Barnehagens arbeid med trygg og inkluderende tilvenning](#)
- [Barnehagens arbeid med trygt og godt barnehagemiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med å forebygge vold og seksuelle overgrep](#)

Kvalitetskjenntegnene og retningslinjer for hvordan ansatte skal benytte dem ligger i kommunens interne kvalitetssystem.

7 Overganger

Plan for overgang barnehage – skole – SFO

Målet med planen er å skape trygghet for barnet gjennom tydelige og forutsigbare overganger gjennom hele livet. Planen skal gi en retning for virksomhetenes arbeid med overganger. Trygghet for barnet, en god tilknytning og nære relasjoner er viktig for barns læring og utvikling. Denne planen beskriver det viktigste i overgangen mellom ulike faser i barnas liv.

[Plan for overgang barnehage - skole - SFO](#)

7.1 Når barnet begynner i barnehagen

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i

barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Barnehagen inviterer nye barn til 3-4 tilvenningsdager før sommeren der målet er at barna skal bli kjent med barnehagens lokaler, utelekeplass, personal og barn.
- Foresatte får et tilbud om en oppstartsamtale etter oppstart. En samtale med fokus på barnets behov for trygghet og behov.

7.2 Overganger internt i barnehagen

Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Barnehagen starter tilvenning til ny avdeling tidlig på våren. Barna besøker ny avdeling, målet er å bli kjent med nye rom, nye barn og nytt personal.

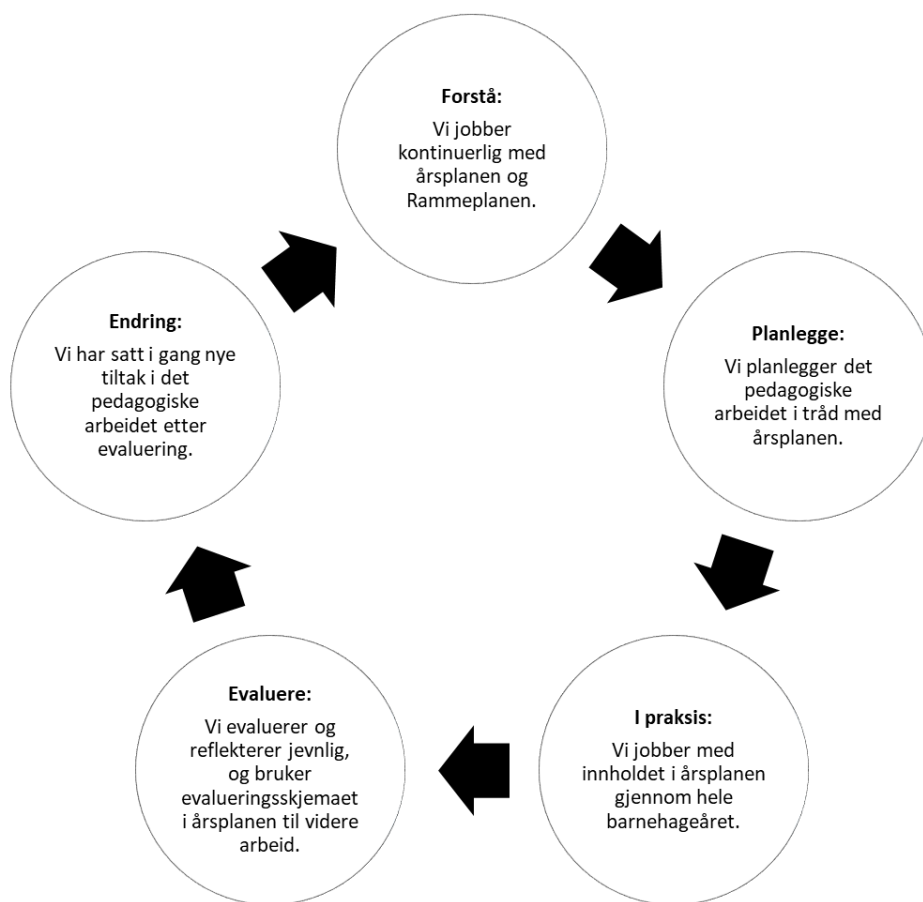
7.3 Overganger mellom barnehage og skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Barnehagen starter opp med vennsgrupper etter påske der skolestarterne møter flere skolestartere fra andre barnehager som de skal starte på samme skole som til høsten. Målet er å bli kjent med flere gjennom lek og samspill og aktiviteter.
- Barnehagen besøker skolen to ganger i løpet av våren der de får se skolen og klasserommene, samt SFO.
- Barnehagen har skolestartersamtaler med alle skolestarterne som tas med inn i samtale med foresatte og med skolen gjennom overgangssamtalen.

8 Planlegging, vurdering og dokumentasjon

Planlegge

Planleggingen må baseres på kunnskap om barns trivsel og allsidige utvikling, individuelt og i gruppe. Den skal også baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre. (Rammeplanen 2017, side 37)

Barnehagens tiltak:

- Personalet skal bruke avdelingsmøter, ledermøter og personalmøter til å reflektere over observasjoner, praksisfortellinger og dokumentasjon som skal danne grunnlaget for langsiktig og systematisk pedagogiske arbeid både for barnegruppen og for det enkelte barn
- Personalet skal ta med barnas stemme inn i planleggingen av barnas hverdag.

Vurdere

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen.

Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. (Rammeplanen 2017, side 38)

Barnehagens tiltak:

- Personalet evaluerer og justerer det pedagogiske arbeidet på avdelingsmøter, personalmøter og på ulike refleksjonsarenaer opp mot rammeplan.

Dokumentere

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet kan gi foreldre, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen, og om hvordan barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen. (Rammeplanen 2017, side 39)

Barnehagens tiltak:

- Personalet dokumenterer barnas hverdag med bilder og med barnas egne tegninger og skriftspråk på veggene.
- Personalet observerer barna i lek og samspill, og bruker observasjonene til å kartlegge lekemiljø, relasjoner og trygghet.

9. Aktiviteter / Årshjul

Måned	Aktiviteter	Ferie og fridager
August	Tema: Tilvenning av nye barn og barn som skal over på nye avdelinger. Foreldremøte: 26.august	Planleggingsdag 15-16.august (stengt)
September	Tema: Tilvenning av nye barn og barn som skal over på nye avdelinger. Brannvernuke 38	
Oktober	FN markering 24.oktober Halloween markering 31.oktober	
November		Planleggingsdag 15.november (stengt)
Desember	Lucia markering 13.desember Nissefest 19.desember	Barnehagen er stengt 24., 25., 26. og 31.desember.
Januar		Planleggingsdag 2.januar (stengt)
Februar	Samefolkets nasjonaldag 6.februar	
Mars	Barnehagedagen 11.mars Gul lunsj på avdelingen	
April		Barnehagen er stengt 17.april (Skjærtorsdag), 18. april (langfredag) og 21.april (2.påskedag) Planleggingsdag 22.april (stengt)
Mai	17.mai markering	Barnehagen er stengt 1.mai og 29.mai (Kr. Himmelfartsdag)
Juni	Sommerfest (i regi av Trivselskomiteen i samarbeid med barnehagen) Fargefest – markering av Pride	Barnehagen er stengt 9.juni (2. pinsedag)
Juli		Barnehagen er stengt i uke 28 og 29. Sommeråpen barnehage i uke 30.

10. Plan for vurdering

Barnehagen skal evaluere og vurdere pedagogiske planer og satsningsområde jevnlig gjennom barnehageåret.

Barnehagen benytter spesielt plandagene til dette arbeidet da det er de eneste møtene barnehagen har der hele personalet er samlet.